

PM 2009:81 RVII (Dnr 001-599/2009)

En nationell cancerstrategi för framtiden (SOU 2009:11)

Remiss från Socialdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande
Som svar på remissen ”En nationell cancerstrategi för framtiden” (SOU 2009:11)
åberopas vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Ulf Kristersson anför följande.

Ärendet

Stockholms stad har fått betänkandet ”En nationell cancerstrategi för framtiden” (SOU 2009:11) på remiss från Socialdepartementet. Utredningen om en nationell cancerstrategi anser att en långsiktig strategi är nödvändig. Prognoser pekar på en dubbling av cancerprevalensen fram till år 2030. Förändringar i människors livsstil, genombrott i forskning och behandling och förändringar i annan sjuklighet är faktorer som kan utvecklas på ett annat sätt än vad som antagits i prognosen. Utredningen anser bl.a. att samhället måste öka sina investeringar i prevention genom uthålliga och samordnade insatser samt genom stöd till forskning om effektiva preventiva metoder och implementeringen av dessa.

Hela betänkandet kan läsas på

<http://www.regeringen.se/download/9b6cd326.pdf?major=1&minor=120976&cn=attachmentPublDuplicator>

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Jag delar utredningens uppfattning om att det är strategiskt angeläget med en nationell plan. Det är viktigt att utveckla och förbättra kunskapsbildning och kunskaps-spridning inom cancervården liksom att arbeta förebyggande för att minska insjuknandet i cancersjukdomar.

I Stockholms stad arbetar vi hälsoförebyggande för att minska ohälsan, bland annat genom att medarbetarna erbjuds friskvård och sluta röka kurser som är subventionerade av arbetsgivaren. Satsningar sker också på idrott, motion och friluftsliv för att stockholmarna ska röra på sig mer. Även elevhälsans roll och skolans uppgift för att motverka ohälsa är betydelsefull. Detta är konkreta exempel på vad kommunerna kan bidra med och som kan medverka till att cancerstrategins mål ska uppnås.

I den mån kommunerna får nya åtaganden med anledning av den nationella cancerstrategin förutsätts att kommunerna kompenseras för dessa.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen ”En nationell cancerstrategi för framtiden” (SOU 2009:11) återopas vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 23 april 2009

ULF KRISTERSSON

Bilaga

En nationell cancerstrategi för framtiden (SOU 2009:11), sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Carin Jämtin* (s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Borgarrådsberedningen beslutar att föreslå kommunstyrelsen att delvis bifalla föredragande borgarrådets förslag till beslut.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Skillnaderna mellan befolkningsgrupper i insjuknande och överlevnadstid efter en cancerdiagnos beror bland annat på socioekonomiska faktorer. Tyvärr förvärrar den moderatledda majoritetens sjukvårdspolitik befolkningens möjlighet till sjukvård på lika villkor.

Kommunens möjligheter att bidra till att uppfylla målen ligger framförallt inom det förebyggande arbetet och folkhälsoarbetet. Tyvärr leder även den moderatledda politiken i Stockholms stad i helt fel riktning. Ett av de första besluten som den moderatledda majoriteten i stadshuset tog när de kom till makten var att avskaffa folkhälsoprogrammet. Behovet av ett brett folkhälsoarbete i Stockholms stad visar sig bland annat i att många ungdomar mår dåligt. Den senaste drogvanundersökningen visar att alkoholkonsumtionen ökar främst hos flickor och att den fleråriga trenden med minskad användning av narkotika och rökning har vänt.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Tomas Rudin*, *Malte Sigemalm* och *Abdo Goriya* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Utredningen om en nationell cancerstrategi anser att utifrån nuvarande situation på cancerområdet och en väntad framtida utveckling är en långsiktig strategi nödvändig. Prognoser visar på en dubbling av cancerprevalensen fram till år 2030. Ändringar i människors livsstil, genombrott i forskning och behandling, förändringar i annan sjuklighet är faktorer som kan utvecklas på ett annat sätt än vad som antagits i prognosen. Utredningen anser att samhället måste öka sina investeringar i prevention genom uthålliga och samordnade insatser samt genom stöd till forskning om effektiva preventiva metoder och implementeringen av dessa.

Kunskapsbildning och kunskapsspridning inom cancervård och prevention måste förbättras. De statliga anslagen för cancerforskning behöver öka och förutsättningarna för kommersiellt ointressant forskning behöver förstärkas, enligt utredningen. Cancervårdens organisation behöver utvecklas mot såväl centralisering som decentralisering, utifrån en medveten nivåstrukturering. Cancervården ska präglas av ett multidisciplinärt omhändertagande och bedrivs utifrån ett helhetsperspektiv. Nationell samordning blir alltmer nödvändigt och måste ges fastare former. Utredningen redovisar att svensk cancervård uppvisar bra medicinska resultat och patienterna är nöjda med sjukvården i allmänhet. Det är dock nödvändigt att den framtida cancervården organiseras och utförs så att patienten har förtroende för vården och bemöts med respekt för befogade krav och önskemål. Vårdens organisation samt systemen för värdering av vården behöver utvecklas så att de stödjer en samlad och patientfokuserad vårdprocess.

Utredningen anser att särskilda insatser behövs för att minska skillnader mellan befolkningsgrupper. Förutom de etiska och demokratiska skälen för detta finns en stor potential i att reducera den totala sjukligheten och dödligheten i cancer. Utvecklingen kommer att ställa stora krav på prioriteringar och ställningstaganden till finansieringsformer. Prioritering av hälso- och sjukvård i förhållande till behov inom andra samhällssektorer, prioritering av resurserna för prevention, behandling respektive vård i livets slutskede samt av cancervård i förhållande till andra sjukdomsområden. Nya former för privata verksamheter kan komma att kräva nya former för statlig reglering i syfte att garantera kvalitet och patientsäkerhet.

Utredningens förslag till en nationell cancerstrategi för framtiden syftar till att åstadkomma och stödja långsiktiga lösningar, som främjar förmågan att hantera kommande utmaningar och att påverka utvecklingen i positiv riktning. Den nationella strategin tar upp frågor som är av gemensamt och nationellt intresse med åtgärder som förutsätter samordning och stöd på nationell nivå.

Utredningen föreslår fem övergripande mål för strategin:

1. minska risken för insjuknande i cancer,
2. förbättra kvaliteten i omhändertagandet av patienter med cancer,
3. förlänga överlevnadstiden och förbättra livskvaliteten efter en cancerdiagnos,
4. minska regionala skillnader i överlevnadstid efter en cancerdiagnos samt
5. minska skillnader mellan befolkningsgrupper i insjuknande och överlevnadstid.

Regeringen och sjukvårdshuvudmännen ska träffa en överenskommelse om den nationella cancerstrategin, inklusive hur de olika insatserna ska finansieras och prioriteras inom cancerområdet. I detta ligger också frågan om prioritering mellan can-

cerområdet och andra delar av hälso- och sjukvården samt mellan sjukvården och andra samhällssektorer.

Utredningen uppskattar att de samhällsekonomiska kostnaderna för cancer kommer att öka från dagens 34 miljarder kronor till knappt 70 miljarder kronor år 2030 och att de framtida kostnaderna för cancerläkemedel under de närmaste åren får en fortsatt årlig ökningstakt på mellan 10 och 20 procent. De mer konkreta förslagen som lämnas i betänkandet medför en engångskostnad om minst 120 miljoner kronor och årliga kostnader på mer än 170 miljoner kronor.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 april 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det är angeläget och delar utredningens uppfattning om att det är strategiskt viktigt med en nationell plan. Att utveckla och förbättra kunskapsbildning och kunskapsspridning inom cancervård är viktigt liksom förebyggande åtgärder för att minska insjuknande i cancersjukdomar.

Stadsledningskontoret vill framhålla det hälsoförebyggande arbetet och friskvården för att minska ohälsan. I Stockholms stad erbjuds medarbetarna bland annat friskvård och sluta röka kurser som är subventionerade av arbetsgivaren. Satsningar sker också på idrott, motion och friluftsliv för att stockholmarna ska röra på sig mer för att stärka folkhälsan. Elevhälsans roll och skolans uppgift för att motverka ohälsa är också betydelsefull. Detta är konkreta exempel på vad kommunerna kan bidra med och som kan medverka till att cancerstrategins mål ska uppnås.

Stadsledningskontoret förutsätter att i den mån som kommunerna får nya åtaganden med anledning av den nationella cancerstrategin kompenseras kommunerna att för detta.